

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 25C/54/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116203324
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116203324.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci žalobcov: 1. O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. O. XX, 2. L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. O. XX, v konaní právne zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a. s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava, v konaní právne zastúpený Advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., Kýčerského 7, Bratislava, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia 1 887,86 Eur, takto

rozhodol:

I. žalobu zamietá,

II. žalobcovia sú povinní zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude presne vyčíslená osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.02.2016 domáhali voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 887,86 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1 887,86 Eur, odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia. Zároveň žiadali priznať náhradu trov konania.

2. Žalobcovia svoj návrh odôvodnili tým, že dňa 27.08.2008 uzatvorili so žalovaným HypoPôžičku č. U 18741-08. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 20 321,32 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 7,20 % a ďalšími parametrami, ktoré boli uvedené v zmluve.

3. Žalobcovia majú za to, že poskytnutá pôžička mala formu spotrebiteľského úveru a zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Z tohto dôvodu je zmluva o spotrebiteľskom úvere bezúročná a bez poplatkov a na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške rozdielu medzi čerpanými finančnými prostriedkami a vyplatenými finančnými prostriedkami.

4. Požadovaná suma bezdôvodného obohatenia je rozdielom medzi tým, čo z tejto zmluvy žalobcovia zaplatili (21 804,21 Eur) a finančnými prostriedkami, ktoré zo zmluvy o úvere HypoPôžička č. U 18741-08 vyčerpali (19 916,35 Eur). Žalobcovia uvádzali, že časť zaplatenej sumy, a to vo výške 20 253,69 Eur, platili zo zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. U 22132-09 zo dňa 24.06.2009. Formou splátok uhradili sumu 1 550,52 Eur.

5. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch sa na tento právny vzťah nevzťahuje, keďže tu išlo o poskytnutie úveru nad sumu 20 000 Eur, a teda ani zmluva

nemusela mať náležitosti podľa tohto zákona. Napriek tomu žalovaný má za to, že uzatvorená zmluva o HypoPôžičke obsahuje všetky náležitosti tak, že vyhovuje aj zákonu č. 258/2001 Z. z. Poukázal na to, že rozpis splátok, na ktorého absenciu žalobcovia poukazujú, nie je potrebný, o čom už rozhodol aj Najvyšší súd SR (rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018 a 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018).

6. V prípade, že sa súd stotožní s právnym posúdením veci v súlade s právnym názorom žalobcov, žalovaný vzniesol námietku premlčania tvrdiac, že prezumpcia úmyselného zavinenia žalovaného týkajúca sa získania bezdôvodného obohatenia je absurdná a viedla by k neudržateľným dôsledkom, a to tým, že

- nevyvrátiteľná zákonná domnienka o znalosti vyhlásených všeobecných záväzných právnych predpisov zakotvená v § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. by bola zbytočná, keďže každé porušenie zákona by bolo úmyselné,

- § 16 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona zakotvujúci právnu definíciu nedbanlivostného zavinenia je obsolentnou právnou normou,

- právna teória zodpovednostných vzťahov nie len v súkromnom práve no i v práve verejnom, by v rámci zavinenia mohla uvažovať už snáď len o úmysle páchatel'a civilného, trestného, správneho, či iného deliktu.

7. Žalovaný zároveň poukázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici, uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 a uznesenie Ústavného súdu SR III.ÚS/448/2017-11 zo dňa 04.07.2017, ktoré odmietajú prezumpciu úmyselného zavinenia dodávateľa. Taktiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.01.2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie spotrebiteľky v obdobnej veci, keď súdy zamietli jej žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby. Dovolanie žalobkyne ako spotrebiteľky bolo odmietnuté pre jeho neprípustnosť, keďže právna otázka, ktorú nastolila odvolateľka ohľadom posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, bola už dovolacím súdom vyriešená v rozhodnutí 1Cdo/67/2011. V zmysle rozhodnutia 1Cdo/67/2011 to, kedy sa oprávnený dozvedel, ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. V predmetnej veci Najvyšší súd SR vyslovil záver, že viazať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby odo dňa, kedy sa žalobkyňa od svojho právneho zástupcu dozvedela o tom, že povinný sa mal na jej úkor obohatiť a kedy žalobkyňa svojmu právnenému zástupcovi udelila plnú moc na zastupovanie, aj za situácie, že v osobe žalobkyne nejde o právne znalú osobu, je neprimeranou ochranou práva, vybočujúcou z účelu a právneho významu ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Informovanie klienta advokátom v rámci právnej porady o existencii (neexistencii) porušenia práva je bezpochyby momentom, kedy sa oprávnená dozvedela, ako takýto jej nárok, vyplývajúci z existujúcich skutkových okolností možno právne kvalifikovať, čo nie je pri posudzovaní okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, sú uvedené priamo v zákone (vo vzťahu k prejedávanému prípadu zákon č. 258/2001 Z. z.).

8. Žalovaný poukázal na to, že rozsudok Krajského súdu v Prešove, ktorý sa zaoberal desaťročnou premlčacou lehotou, nie je možné na túto vec použiť, keďže vychádza z iného skutkového a právneho stavu.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením so zmluvou o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. U 18741-08 zo dňa 27.08.2008, výpisom z účtu, ako aj ďalším spisovým materiálom a dňa 13.10.2016 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol.

10. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia.

11. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Co/24/2017-101 zo dňa 20.02.2018 rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Krajský súd v odôvodnení mimo iného uviedol, že treba prisvedčiť žalobcom v tom smere, že údaje uvedené v bode B zmluvy o úvere, označené ako „Čiastka B Úveru vo výške 404,97 Eur“, nemožno považovať za úver poskytnutý žalobcom ako dlžníkom. Uvedená suma nebola nikdy prevedená na účet žalobcov a nikdy s uvedenou sumou nedisponovali. V uvedenom prípade ide len o poplatok za

poskytnutie úveru, ktorý nie je zahrnutý do celkovej výšky poskytnutého úveru. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie vyhodnotiť nárok žalobcov s ohľadom na zákon o spotrebiteľských úveroch.

13. Po vrátení veci na súd prvej inštancie súd doplnil dokazovanie a zistil tento stav:

14. Žalobcovia dňa 27.08.2008 uzatvorili so žalovaným HypoPôžičku č. U18741-08. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 20 321,32 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 7,20 %, RPMN 7,81,% a priemernou RPMN 8,61 %. Celkové náklady dlžníka predstavovali 38 637,72 Eur. Mesačná splátka bola 172,28 Eur, dátum prvej splátky 20.10.2008, počet splátok 240 a dátum poslednej splátky 20.09.2028. Žalobcom bol poskytnutý úver v celkovej výške 20 321,32 Eur, pričom časť „A“ vo výške 19 916,35 Eur bola prevedená na osobný účet žalovaných a časť „B“ vo výške 404,97 Eur slúžila na úhradu výdavkov sprostredkovateľa Consumer Finance Holding, a. s.

15. Žalobcovia predložili prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 20.10.2015. Podľa tohto prehlásenia ich v združení mali informovať o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, o neprimeraných odplatách a úrokoch, o rozhodnutiach súdov a o ďalších skutočnostiach, všeobecne bez konkretizácie k akejkoľvek zmluve.

16. Žalobcovia uviedli, že úmysel žalovaného získať na ich úkor bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvoril s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Žalovaný ako obchodník profesionál vie, aké náležitosti má zmluva obsahovať. Ak však zákonné náležitosti zmluva nemá, konal tak obchodník úmyselne, s cieľom hlavnou zmluvou získať nezákonnú odplatu. Žalovaný teda chcel uzatvoriť vadnú zmluvu, ktorú sám vytvoril. So spotrebiteľom takúto vadnú zmluvu uzatvoril, aj keď vedel, že je vadná, avšak napriek tomu prijal od spotrebiteľa platby, o ktorých vedel, že mu nepatria a prijímal ich v rozpore so zákonom, ako bezdôvodné obohatenie na úkor spotrebiteľa. Žalobcovia tu tak videli dôvod na aplikáciu 10-ročnej premlčacej lehoty. Iné dôkazy o úmysle žalovaného žalobcovia neprodukovali.

17. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1986/71/>> o Slovenskej obchodnej inšpekcii, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len citovaného zákona), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

19. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

20. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

21. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=27.08.2008>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=27.08.2008>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=27.08.2008>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=27.08.2008>>,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101?ucinnost=27.08.2008>>.

22. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

24. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len OZ), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 107 ods. 1 OZ, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40>> právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

26. Podľa § 107 ods. 2 OZ, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40>> najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

28. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

29. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

30. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, posúdil nárok žalobcov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

31. Žalovaný vzniesol námietku premlčania. Súd teda prioritne zisťoval, či nárok žalobcov nie je premlčaný.

32. Článok 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku uvádza, že právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Princípom právnej istoty sa už v minulosti v mnohých svojich rozhodnutiach zaoberal aj Ústavný súd SR. Ide o rozhodnutia IV.ÚS/499/2011 z 22.11.2011, ako aj IV.ÚS/92/2009, I.ÚS/87/1993, PL. ÚS/16/1995, II.ÚS/80/1999, III.ÚS/356/2006, IV.ÚS/209/2010, PL. ÚS/6/2004, III.ÚS/328/2005, ktoré zdôraznili, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná.

33. Aj keď právne závery Najvyššieho súdu SR nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov, rozhodujúcich v obdobných sporoch, zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Pokiaľ teda Slovenská republika je právnym štátom, ako sa to uvádza v článku 1 ods. 1 Ústavy SR, potom je potrebné zachovávať princíp právnej istoty a v súvislosti s ním akceptovať právne závery vyšších súdnych autorít, teda Najvyššieho súdu SR. Ich nerešpektovanie by bolo možné vyhodnotiť aj ako svojvoľu v rozhodovaní, ktorá je neprípustná.

34. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní o možnom premlčaní z rozhodnutí Najvyššieho SR, ako najvyššej súdnej autority.

35. Súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, ktorý v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere konštatoval nesprávne rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorý vychádzal z 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, keď uviedol nasledovné: „Samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšie zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota...“ „Dovolací súd konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je

v postavení profesionálneho podnikateľa, vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií boli nesprávne.“

36. Žalobcovia nijako nepreukázali úmysel žalovaného obohatiť sa na ich úkor. Prezumpcia úmyslu vzhľadom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu nestačí. Konštrukcia žalobcov o priamom úmysle zo strany žalovaného je absolútne nelogická, pretože žalobcovia spolu so žalovaným uzatvárali Hypopôžičku pri primeraných úrokových sadzbách a zo strany žalovaného tu teda nebol dôvod nedodržať zákon a ani úmyselne sa na úkor žalobcov bezdôvodne obohatiť, ale uzatvoriť riadnu zmluvu a získať odplatu za poskytnuté finančné prostriedky, aká mu patrí. Súd zároveň poukazuje na to, že vo vzťahu k absencii rozpisu splátok, súd nevidel dôvod k tomu, aby zmluva mala byť bezúročná a bez poplatkov. S poukazom na tieto skutočnosti potom súd žalobu zamietol, keďže nárok žalobcov je premlčaný v trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Žalobcovia uzatvorili zmluvu dňa 27.08.2008. Posledná platba zo strany žalobcov bola uskutočnená dňa 24.06.2009, keď zmluvou o poskytnutí úveru Hypopôžička U 22132-09 splatili celý svoj peňažný záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Objektívna premlčacia lehota tak žalobcom uplynula 24.06.2012. Žaloba bola podaná až dňa 18.02.2016.

37. Žalobcom uplynula aj subjektívna lehota. Konzultácia s občianskym združením je pre posúdenie momentu vzniku vedomosti žalobcov o možnom vzniku bezdôvodného obohatenia právne irelevantná. Súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/169/17 zo dňa 10.01.2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie spotrebiteľky v obdobnej veci, keď súdy zamietli jej žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby. Dovolanie žalobkyne ako spotrebiteľky bolo odmietnuté pre jeho neprípustnosť, keďže právna otázka, ktorú nastolila odvolateľka ohľadom posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, bola už dovolacím súdom vyriešená v rozhodnutí 1Cdo/67/2011. V zmysle rozhodnutia 1Cdo/67/2011 to, kedy sa oprávnený dozvedel, ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. V predmetnej veci Najvyšší súd SR vyslovil záver, že viazať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby od dňa, kedy sa žalobkyňa od svojho právneho zástupcu dozvedela o tom, že povinný sa mal na jej úkor obohatiť a kedy žalobkyňa svojmu právnenému zástupcovi udelila plnú moc na zastupovanie, aj za situácie, že v osobe žalobkyne nejde o právne znalú osobu, je neprimeranou ochranou práva, vybočujúcou z účelu a právneho významu ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Informovanie klienta advokátom v rámci právnej rady o existencii (neexistencii) porušenia práva je bezpochyby momentom, kedy sa oprávnená dozvedela, ako takýto jej nárok, vyplývajúci z existujúcich skutkových okolností možno právne kvalifikovať, čo nie je pri posudzovaní okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov sú uvedené priamo v zákone (vo vzťahu k prejedávanému prípadu zákon č. 258/2001 Z. z.). Žalobcovia skutkové okolnosti zistili splatením úveru 24.06.2009 a od nasledujúceho dňa im začala plynúť dvojročná subjektívna lehota, ktorá uplynula dňa 25.06.2011.

38. Na záver súd ešte dodáva, že požiadavka žalobcov na rozpis jednotlivých splátok úveru na istinu, úrok a poplatky je právne nepodložená, čo už opakovane konštatoval Najvyšší súd SR a pred ním tiež Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí vo veci C-42/15 z 09.11.2016 Home Credit Slovakia a. s. proti Kláre Biróovej. Bez vplyvu na relevanciu právnych záverov uvedených súdov je pritom skutočnosť, že tieto vychádzali z výkladu príslušného ustanovenia nachádzajúceho sa v ust. § 9 ods. 2 písm. k) neskoršieho zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko predmetné ustanovenia má identickú formuláciu ako ust. § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, za ktorého účinnosti bola zmluva o úvere uzavretá. Z konštantnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR je pritom zrejmé, že v problematike tzv. „rozpisu splátok“ už došlo k jej uzavretiu s jednoznačným a jasným záverom, v zmysle ktorého rozpis jednotlivých splátok úveru nie je nutný a takýto výklad príslušného zákonného ustanovenia nie je konformný so znením Smernice EP a Rady 2008/48/ES. Príslušná smernica kladie požiadavku na uvádzanie údaju o výške, počte a frekvencii splátok.

39. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom uznesení dospel k záveru, že eurokomformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný - v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010Z.z.

uvádza pojmy výška alebo počet, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokomformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

40. Závery rozhodnutí Súdneho dvora EÚ sú pre vnútroštátne súdy relevantné a záväzné, a teda vyššie poukazované rozsudky Najvyššieho súdu SR je potrebné vykladať pri eurokonformnom výklade vnútroštátneho práva. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva Európskej únie pri rozhodovaní sporu, pričom dokonca nemôže uplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré by boli v rozpore s právom EÚ (viď napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-555/07, body 48, 51). Národný súd aplikujúci vnútroštátne právo a najmä tie ustanovenia, ktoré boli prijaté špeciálne na účely splnenia požiadaviek smerníc, je povinný v súlade s článkom 249 ods. 3 ZES v čo možno najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v zmysle textu a účelu smernice, aby dosiahol výsledok ustanovený smernicou. Požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s komunitárnym právom je inherentná systému, ktorý vytvára Zmluva o založení ES, pretože umožňuje národnému súdu pri riešení sporov zabezpečiť v rámci svojich právomocí plnú účinnosť komunitárneho práva (rozhodnutie z 15.05.2003 vo veci C-160/01).

41. Súd sa teda v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalovaného a žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

42. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Žalobcovia boli v konaní neúspešní, a teda nemajú právo na náhradu trov konania. Súd však priznal právo na náhradu trov konania úspešnému žalovanému, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a to Exekučného poriadku a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.